

חמרורים

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-41 של **מברזה נסרמי לובוואנאבי**, שג' ריר זאיר בישאל, לובוואנאבי, מורה לשעבר, זנח את הקאריירה האקדמית שלו (הוא השתלם באוניברסיטת כל' לשעבר, גיות בשפות הקלאסיות, רומית ויוונית) לטובת קאריירה פוליטית, שבה הגיע לתפקיד שר-ההגנה, התרבות והאמנות, לפני שמונה שגריר בתל-אביב. לובוואנאבי שולט בשמונה שפות (שלוש השפות הנפוצות בזאיר — לינגאלה, נגומבה וקפאלה — וכן בצרפתית, אנגלית, פלמית וכמובן, ברומית וביוונית) והוא אב ל-11 ילדים, שארבעה מהם מצויים עימו בתל-אביב ולומדים בבית-הספר הקאתולי ב'פנו; ארבעה אחרים עם אחותו בכלגיה ושלושת הנותרים עם אמו בזאיר.

נפטור ♦ בתוניס, בירת תוניסיה, בגיל 44, **הסן מוצטסה דודין**, איש המודיעין של הפת"ח, שהיו"ר שלה הוא יאסר ערפאת. דודין הוא בנו של מוצטסה דודין, איש הגדה המערבית שטופח על-ידי ראש המינהל האזרחי לשעבר, הפרופסור מנחם מילסון, והקים בעירו את אגודת הכפרים, האמורה לשתף פעולה עם ישראל.

נפטור ♦ בתל-אביב, שלושה שבועות לפני יום-הולדתו ה-67, **אמיר גלבוץ**, משורר יליד רוסיה (שירים בבוקר, בבוקר; הכחולים והאדומים) שהספיק להיות פועל במטעים, כמחצבות וכמחנות הצנחנים, שבו גם שרת במלחמת העולם, לפני שהתאפשר לו להתפנות לכתיבה בלבד.

נפטור ♦ בתל-אביב, בגיל 74, **מושה צ'רניאק**, מר שח"מ של ישראל, מי שהיה ארבע פעמים אלוף ישראל בשח, וייצג אותה באינסוף תחרויות בינלאומיות, בהן צבר הישגים נכבדים, כולל תיקו עם אלופי עולם כמיקאל בוטיניק. צ'רניאק, ששלט בשמונה שפות, חיבר גם 15 סיפרי שח"מ בשלוש שפות (עברית, ספרית דית ואנגלית) והותיר סיפריית-ענק של אלפי כרכים במיקצועי-חייו.

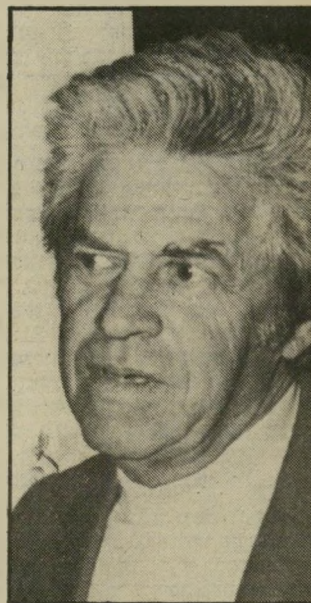
נפטור ♦ בבקאפיה, פרח כירותי, בגיל 78, **פיר אל-ג'מאל**, שר-הבריאות של לבנון, מייסד ה'פלנגות המאורניות (שסיסתם אל-הים, מיספחה, מולדת) ואביהם של באשיר, שנרצח כמה ימים לפני השבעה כנשיא לבנון, כסתיו 1982, ושל אמין, נשיאה הנוכחי של לבנון, אל-ג'מאל, בנו של בעל קרקעות שנידון למוות במלחמת העולם הראשונה בגלל מילחמתו בשילטון התורכי בלבנון, גדל במצרים, למד רוקחות והיה במשך עשרות שנים ציר הפרלמנט הלבנוני (ממחו בחירתו, בירוד), את יחסיו עם ישראל הגדיר, דרך קבע, בארבע מילים: "הישראלים נתנים ואנחנו לוקחים".

נפטור ♦ במונטריאול, קנדה, בגיל 79, **ברנארד מנפרד בלומי סילה**, איל-נפט ותורם נדיב למטרות ציבוריות בישראל, בלומפילד, שנפטר חודש אחד אחר פטירתו, בעת ביקור בירושלים, של אחיו, לואיס מורטימר, שהיה צעיר ממנו בשנה, נודע בארץ כמיוחד בזכות איצטדיון בלומפילד כיפו, שנקרא על שמו שני האחים, שתרמו את הכסף להקמתו, ובזכות יער קנדה, ליד צומת לטרון, שגם למימונו הוא רגא.

נפטור ♦ בקאהיר, משפטים כמות, בגיל 82, הגנרל **מוחמד נגיב**, הנשיא הראשון של הרפובליקה המצרית, נגיב, יליד הרטום הסודאנית, היה סגן מפקד חיל-המשלוח המצרי, שפלש לארץ-ישראל באביב 1948, התפרסם אז באומץ ליבו האישי כבמיקרה שבו זחל, תחת אש ישראלית כבדה, 500 מטר, כדי לחלץ חייל שנלכד בטנק שנפגע. לאחר מכן נתמנה כמפקד חיל-הספר, כאשר ביטל המלך פארוק, ביולי 1952, את בחירתו לנשיא מועדון-הקצינים בקאהיר, היתה זאת, לדעת רבים, העילה למפכת הקצינים החופשיים 22 ביולי 1952, ששמה קץ למישור המלוכני במצרים. נגיב הודח כמפקד נשיא מצרים ב-1964 על-ידי ראש הקצינים החופשיים, ג'מאל עבד אל-נאצר, שנטל את המישרה לאחר שבזו והקפיד על כך שנגיב יהיה נתון בידי השנים הבאות במעצרי-בית, שממנו שוחרר רק עם עלייתו לשלטון של אנור אל-סאראת (ראה גם יומן אישי בגיליון זה).

נחוג ♦ בירושלים, יום-הולדתו

נחוג ♦ בירושלים, יום-הולדתו

משורר גלבוץ במטעים במחצבות במחנות

ה-76 של פרופסור (לסיפרות המחשבה והמסור) **ישעיהו תשבי**, שגולד בי כפר הונגרי בתור שנודר שוורץ, תשבי, תלמידו של גרשום שלום (קרי: שולם — אחד ממניין תלמידי תורת הקבלה, בשנות ה-30, שלימודים התקיימו במרתף הסיפריה הלאומית שעל הריהצופים), נודע במיוחד בשני כירים מישנת הזוהר שלו, שלדעת רבים שימשו השראה לקשת של יוצרים מהציר מרכזי ארדון ועד המשורר ט' כרמי, תשבי, שפירסם בגיל 24 ספר שירים הונגריים (זימרת רגעים אפלים) חזר, לאחרונה, לסורו, כאשר פירסם, בשנה שעברה, ספר שירים עבריים, שביב לטטה, שעליו העדיף לחתום בשם-עט קל לזיהוי אליהוא קירד (אליהוא, כרמו לאליו התשבי, הנביא מגלעד, שממנו לקח תשבי את שם מישפחתו וקירד, תרגום כמעט מילולי של שם מישפחתו הראשון, שוורץ).

נחוג ♦ בניג'נג (פקין), לפי הכתיב (חדש), סין, יום-הולדתו ה-80 של **דנג פיי-פינג**, האיש החזק של סין, אם כי תפקידיו הרשמיים של דנג מיוצגים כיו"רות המועצה הצבאית והוועדה המייעצת למפלגה (הקומוניסטית), הרי הוא האיש הקובע בסין מאז 1977, כאשר מונה, שנה אחר מותו של מאו טסה-דונג, כסגן ראש המשלה — מישרה בה כיהן שלוש שנים בלבד. כשנות השישים, כאשר נרף על-ידי אנשי מאו בעיון היותו קאפיטליסט כוח', עבר כחרט במפעלי טרקטורים, גידל כרובים, ושעועית להונת מישפחתו והתעמק, לפי עדות עצמו, בכתיב מארכס ולנין.

נחוג ♦ כנאוינוס-איריס, יום-הולדתו ה-85 של **חורחה לואיס בורחס**, גדול סופרי אמריקה ה'לטינית (ספר החול), אשר יצירותיו

ה דבר נפל כרעם ביום בהיר, מוכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, רק התמקם במושבו וכבר הודיע, שיש כוונתו לזרוק איך פועלים מוסדות הביקורת בהסתדרות, מבקר ההסתדרות וועדת הביקורת המרכזית. עצם הרעיון שהגופים המבקרים יהפכו למבוקרים, גרם להתרגשות רבה בבניין הוועד הפועל. מפה לאוזן, נלחש, שחברת-העובדים לא הצליחה עדיין להתאושש מפרשת יעקב לוינסון, והנה — ועדת-החקירה הרשה שתקום בתוך זמן קצר תגרום לזעזוע לא פחות קטן.

אבל התרגשות לחדד ומציאות לחדד. לפני שבועיים פירסם דובר ההסתדרות, שמואל סולר, הודעה מפורטת לעיתונות, בה הודיע כי בעיקבות החלטת הוועדה המרכזית לבחון את מוסדות-הביקורת, קבע קיסר את הרכבה ואת תחום פעילותה. מי שקרא את רשימת חברי הוועדה הבין, כי למעשה היא תהיה משותקת עוד לפני שתתחיל לפעול. מי שהיה כסוד העניין מאחורי הקלעים ידע מה שלא ידעו אחרים: שחרר שבה היא הוקמה מעידה, שגם קיסר חושש מוועדה בעלת שיניים.

למרות ששני הגופים המבוקרים נכרכו יחדיו, אין קשר מיקצועי חופף ביניהם. מבקרי-ההסתדרות — כשמו כן הוא — מבקר את חברת העובדים ואת מוסדות ההסתדרות, ועדת הביקורת המרכזית, לעומת זאת, עוסקת בסוגיות מישפטיות שכיון עובר ומעביר.

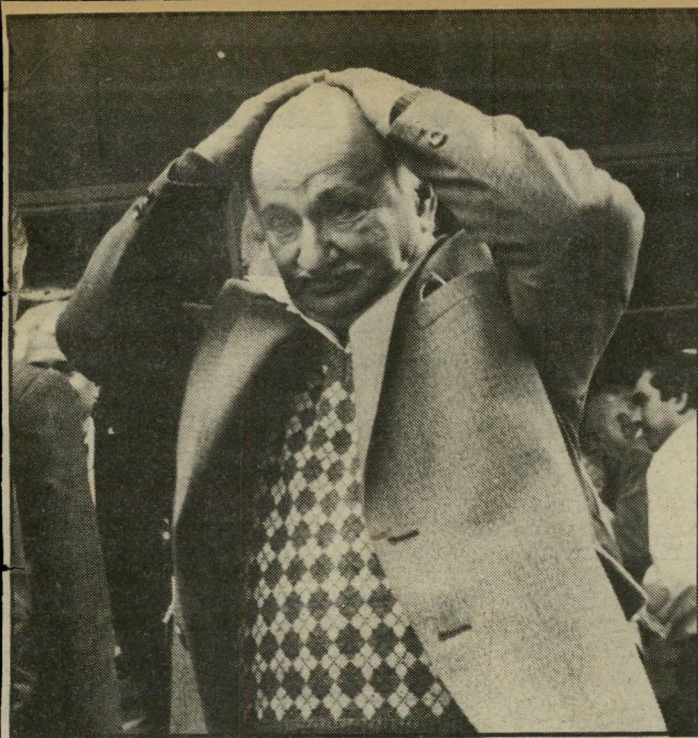
היעד: ז'נבה

ראש שני הגופים עומדים עסקנים הנמצאים ערב פרישה. מבקר ההסתדרות, שלמה שטנגר, הוא גימלאי שכבר עבר זמן את גיל ה-70. ממלאת-מקום יו"ר ועדת-הביקורת המרכזית, חמורה איש-שלום, אף היא עומדת ערב יציאה לגימלאות. ציניקאים בבניין הוועד הפועל טוענים, שהשינוי האפשרי היחיד בשני הגופים הוא פרישתם של שטנגר ואיש-שלום בתום הקאנציה, לשם כך, הם מרגישים, אין צורך בהקמת ועדה.

יו"ר פורש בכר שליחות בשווייץ

ועדת-הביקורת המרכזית היתה באחרונה חדרשות, ולאירדוקא בגלל הישגית-תיקה למען העובר. עד לפני יותר מחודש עמד בראשה ניסים בכר, ששימש גם כיושב-ראש בית-הדירן העליון של ההסתדרות. אבל באתו הזמן הוא גם היה נציג חברת-העובדים בשווייץ, ושם אף שהה רוב הזמן, להוציא פירקייזמו קצרים של ביקורים בארץ.

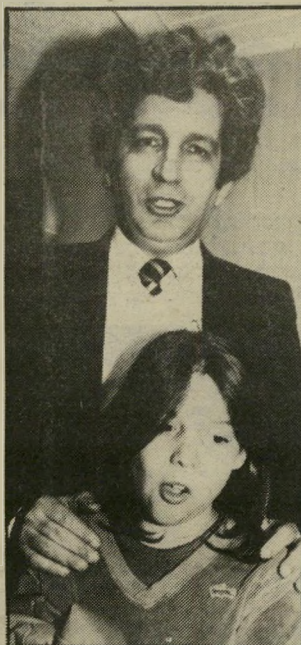
יו"ר-יועדה אלמוזלינו בסימן תשע

זאת ביהירות

בכר פנה למוכ"ל ההסתדרות דאז, ירוחם משל, ובקש מישרה אחרת בחו"ל. דני רוזנר, מזכיר חברת העובדים, מצא לו עבודה על-פי בקשת משל: מישרת נציג חברת העובדים במוסדות העבודה והאיגודים המיקצועיים באירופה.

הוא יצא לאירופה בתחילת נובמבר 1983 ושכ לארץ בינואר 1984. הוא שהה כאן זמן קצר לצורכי עבודתו, ושם שנית בחודש מרס, היה זה בתקופה שבה התפוצצה פרשת לוינסון, וחברת העובדים ומוסדות ההסתדרות רעשו וגעשו.

חברי ועדת-הביקורת המרכזית — מלבד איש-שלום, שלא נכחה בהצבעה — הסכימו ברוביקולות לבקש מבכר להמשיך בשני תפקידיו גם בהיותו בחו"ל. העובדה שבכר צריך, למעשה, לבקר את חברת העובדים שבשליחותה הוא נמצא בחו"ל, לא הפריעה לאיש.

חבר-יועדה ליבאי בפעם הראשונה

אין זה יתכן? מסתבר, שבתקופה מסוימת הכל היה אפשרי בהסתדרות. בכר, הנוהג באורח-חיים האוטונומי, שאינו מקובל על עסקני פועלים, מתגורר בוויולה מפרי ארת ברמת-גן, כיקש בתחילת שנת 1983 לצאת לז'נבה, כדי להיות לצד אמו הקשישה. הוא סיפר שיש לו אפשרות לקבל מינוי בשליחות בי שווייץ. אולי מסיבה זו הוא קיבל מייד חופשה ללא תשלום בת שנה, הובטח לו, שיוכל להמשיך בתפקידו בארץ באותו הזמן.

בכר ביקש לעצמו את התפקיד בשלהי ינואר 1983, והתפקיד שאלין הוא חתר בחו"ל היה מבקר פנימי של סניפי בנק הפועלים בארצות אירופה הרבבות צרפתית.

סמוך למועד יציאתו של בכר לעבודה זו באירופה, חזר בו הבנק מהרעיון, צמרת בנק הפועלים, שהיתה נתונה באותו הזמן בשיאה של חקירת ועדת-השניים — שרגא רוטמן ועמירם סיוון, שטיפלו בפרשת לוינסון — חששה משערוריה נוספת שתדבק בבנק לכן לא יצא בכר ליערו בחודש אוקטובר האחרון.

חבר-יועדה אליעזר לא עצמאי

העניין הציק לקיסר, אחרי לחץ ציבורי בכלייה-תיקשורת ופניות של עסקנים בהסתדרות, שכל מישרה מתפנית מעוררת אותם לחיים, החליט המוכ"ל החדש לשים קץ לעניין. בכר נשאר בחו"ל, הוא נפרד משני תפקידיו בארץ. קיסר, כהרגלו באחרונה, נמנע מלי הכריע מי יבוא במקומו של בכר, הפיתוח האידיאלי היה להותיר על